



T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **13 Kasım 2025**

Sayı: **15097**

36704

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımı Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98.ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.13/11/2025


Talat DİNÇER

Mersin Milletvekili

Türkiye'nin bereketli topraklarında yine hasat zamanı geldi. Domatesin, biberin, kabak ve salatalığın tarladan sofraya uzandığı bu dönemde, köylü sabahın ilk ışığında tarlasına gidiyor, umutla ürününü topluyor. Ancak o umut, pazar tezgâhlarında yerini büyük bir hayal kırıklığına bırakıyor. Çünkü tam bu dönemde, yani yerli ürünün en bol olduğu hasat zamanında, yurtdışından tonlarca sebze ve meyve ülkeye sokuluyor. Bir yanda alın teriyle üretim yapan çiftçi var; diğer yanda ithal mallarla dolan pazar rafları. Çiftçi, ürününü değerine satamıyor, çünkü ithal ürünler fiyatı aşağı çekiyor. Üretici malını toplayıp hale götürdüğünde, alıcılar “ithal ürün daha ucuz” diyerek geri dönüyor. Günlerce suladığı, gübrelediği, topladığı ürün ya tarlada kalıyor ya da zararına satılıyor.

Geçen yıl tarım ürünleri ithalatı %24'ün üzerinde arttı. Sadece domates ithalatı 21 bin tonu geçti; salatalık ve kornişon grubunda %48'lik bir artış yaşandı. Yani Türkiye, kendi çiftçisinin ürettiği ürünü tüketmek yerine, başka ülkelerin çiftçisine kazandırıyor. Bizim çiftçimiz zarar ederken, yabancı üretici kazanıyor. Bu tablo, yalnızca bir ekonomik dengesizlik değil; aynı zamanda tarım politikalarındaki bir çöküşün resmidir. Hasat döneminde ithalat yapılmaz çünkü bu, yerli üreticinin emeğini hiçe saymaktır. Ama bugün tam tersi oluyor: Tarlada ürün var, ama ithal mallar limanlardan giriyor. Üretici “elimde mal kaldı” derken, raflarda yabancı menşeli ürünler satılıyor.

Birçok bölgede çiftçiler zararına üretim yapıyor. Maliyetler artmış durumda: gübre, mazot, ilaç, sulama bedelleri Hepsi geçen yıla göre katlandı. Ancak ürün fiyatı aynı kalmadı, tam tersine düştü. Çünkü ithal ürünler piyasayı bastırıyor. Hatay'da domates tarlada kalıyor, Antalya'da biber satılmıyor, Bursa'da salatalık üreticisi elindekini çöpe döküyor. Yerli ürün değer bulmazken, ithal mal tezgâhlara giriyor. Çiftçiye sahip çıkmak, ülkeye sahip çıkmaktır.

İthalat lobileri kazanırken, Anadolu'nun üreticisi kaybediyor!!

Bu bilgiler doğrultusunda ;

1. Hasat döneminde ithalat yapılmasının mantığı nedir?
Yerli üretici tarlasında ürününü satamazken, aynı ürünün ithalatına neden izin veriyorsunuz?
2. İthalat lobileri mi, Türk çiftçisi mi sizin önceliğiniz?
3. Domates, biber, salatalık gibi ürünlerde ithalat artarken aynı dönemde üreticiye verilen destek neden azaldı?
4. Türk çiftçisinin emeğini korumak için hangi tedbirleri aldınız? Yoksa çiftçi kaderine mi terk edildi?
5. Son bir yılda ithalat kalemlerinde yüzde kaç artış yaşandı ve bu artışın yerli üreticiye maliyeti nedir?
6. Hatay, Antalya, Bursa Mersin gibi üretim merkezlerinde ürünler tarlada kalırken neden gümrük kapıları sonuna kadar açık?
7. Mazot, gübre, ilaç fiyatları katlanırken çiftçinin satış fiyatı neden düşüyor? Bu çelişkiyi nasıl açıklıyorsunuz?
8. Tarım politikalarınız üreticiyi mi yoksa ithalatçıyı mı koruyor?
9. Türkiye kendi kendine yeten bir tarım ülkesiydi. Sizin döneminizde neden ithalata bağımlı hale geldi?